

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie utworzenia dalszej seryi okręgów sanitarnych na rok 1897.

Wysoki Sejmie!

W wykonaniu postanowień ustawy z dnia 2. lutego 1891 nr. 17 dz. ust. i rozp. kraj. a w szczególności §§. 4. i 5. tej ustawy zażądał Wydział krajowy sprawozdań i opinii o potrzebie utworzenia dalszej seryi okręgów sanitarnych w roku 1897.

Z odpowiedzi jakie w tym kierunku otrzymaliśmy, okazuje się potrzeba aktywowania w roku 1897 18 nowych okręgów sanitarnych, a mianowicie: w 5 powiatach w których dotąd nie ma wcale lekarzy okręgowych, a które przeto w pierwszym rzędzie na uwzględnienie zasługują, a to w Brzesku i Bochni po dwa okręgi, t. j. w Czehowie i Szezurowej, Łapanowie i Ujściu solnem, zaś w Krakowie, Złoczowie i Żywcu po jednym okręgu, a to w Liszkach, Gołogórach i Jeleśni.

W następujących 11 powiatach a mianowicie: w Starem mieście, Stryju, Nadwórnie, Przemyślanach, Brzeżanach, Gródku, Nisku, Cieszanowie, Myślenicach, Mościskach i Chrzanowie ustanowione już zostały poprzednio okręgi sanitarne, jak to dołączony wykaz udowadnia, zachodzi atoli uzasadniona potrzeba utworzenia w tych powiatach jeszcze dalszych okręgów sanitarnych.

Na podstawie przedłożonych opinii ustanowione będą w powyższych 11 powiatach w roku 1897 okręgi sanitarne w miejscowościach a to:

W powiecie	Stare miasto	okręg w	Topolnicy
"	Stryj	" "	Tuchołce
"	Nadwórna	" "	Nadwórnie
"	Przemyślany	" "	Dunajowie
"	Brzeżany	" "	Kozowej
"	Gródek	" "	Dąbrowicy
"	Nisko	" "	Ulanowie
"	Cieszanów	" "	Dzikowie starym
"	Myślenice	" "	Rabce
"	Mościska	" "	Mościskach
i	Chrzanów	" "	Bobrku.

Przy proponowaniu nowych okręgów sanitarnych Wydział krajowy liczył się również z faktem, iż ustanowienie okręgu w takiej miejscowości, gdzie lekarz prócz płacy, innych dochodów z praktyki lekarskiej prywatnej spodziewać się nie może, nie przyniosłoby pożytku. Dotychczasowe doświadczenia bowiem pouczyły, że posada lekarza w takiej niekorzystnej miejscowości, albo wcale obsadzoną być nie mogła dla braku kompetentów, lub też lekarz zaledwie po kilku miesiącach pełnienia czynności z posady zrezygnował, starając się o przeniesienie do innej miejscowości.

W wykazie wyżej powołanym, w którym zamieszczone są utworzone okręgi sanitarne, od początku ich organizacyi po koniec roku bieżącego uwidocznili też Wydział krajowy w osobnej uwadze te okręgi, które nie są obsadzone, a liczba ich wynosi 16.

Z tych powodów zamierza Wydział krajowy bez względu na to, czy w powiecie są już okręgi sanitarne lub ich jeszcze nie ma, utworzyć te okręgi tam, gdzie powiaty ich się domagają i jest nadzieja, że one rzeczywiście wejdą w życie.

Według zamknięć rachunkowych wydał Wydział krajowy następujące kwoty na pokrycie kosztów podróży lekarzy okręgowych od początku ich organizacyi:

W roku 1892 z uchwalonego kredytu	2.000 zł.	kwotę	240 zł.
" 1893	"	"	4.000 " " 3.013 "
" 1894	"	"	15.000 " " 6.090 "
" 1895	"	"	18.000 " " 11.095 "

O ile zaś daty rachunkowe za rok bieżący wskazują, uchwalony przez Wysoki Sejm na rok 1896 kredyt na cel powyższy na podstawie sprawozdania naszego z dnia 29. listopada 1895 do l. 39.769/95 w kwocie 18.000 zł. również nie zostanie wyzerpany.

Na rok 1897 wstawił Wydział krajowy do preliminarza budżetu pod rubrykę V. kwotę 25.000 zł. t. j. o 7.000 zł. więcej, a to na pokrycie ryczałtów na podróże lekarzy okręgowych w 78 miejscowościach już ustanowionych i w uwzględnieniu potrzeb na nowe okręgi proponowane w roku 1897.

Na podstawie otrzymanych sprawozdań zamierzał Wydział krajowy wprowadzić w roku 1897 18 nowych okręgów. Z uwagi jednak, iż zazwyczaj już po wydrukowaniu odnośnego sprawozdania, a nawet w ciągu obrad Wys. Sejmu wpływają jeszcze prośby o zorganizowanie okręgów, przeto pragnąc mieć możliwość ewentualnego zadośćuczynienia słusznym życzeniom, atoli w granicach kredytu na ten cel przeznaczanego. Wydział krajowy postanowił przedstawić Wysokiemu Sejmowi wniosek o upoważnienie do utworzenia w roku 1897 20 nowych okręgów sanitarnych w miejscowościach wyżej oznaczonych, ewentualnie w dwóch dalszych, jakie w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem oznaczone zostaną.

Przy tej sposobności podajemy do wiadomości Wysokiego Sejmu, iż okólnikiem z dnia 31. lipca b. r. l. 39.009 pod /- dołączonym, wezwał Wydział krajowy Wydziały tych wszystkich powiatów, w których okręgi sanitarne utworzone zostały, do polecenia lekarzom okręgowym, ażeby z końcem roku składali dokładne sprawozdanie ze swych czynności.

Na zapytanie zaś c. k. Namiestnictwa w odezwie do L. W. 68.652, oświadczył Wydział krajowy, iż każdy lekarz okręgowy winien przynajmniej co kwartału zwiedzać z urzędu gminy do jego okręgu przydzielone i zbadać panujące stosunki sanitarne.

Na podstawie sprawozdań złożonych przez lekarzy okręgowych, przedstawi Wydział krajowy Wysokiemu Sejmowi ogólny obraz działalności tych funkcyonaryuszów.

Opierając się na powyższych szczegółach, Wydział krajowy ma zaszczyt upraszać:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie niniejsze.

II. Sejm upoważnia Wydział krajowy do utworzenia w roku 1897 20 nowych okręgów sanitarnych, a to przedewszystkiem w powiatach: Brzesko, Bochnia, Kraków, Złoczów, Żywiec, Stare miasto, Stryj, Nadwórna, Przemyślany, Brzeżany, Gródek, Nisko, Cieszanów, Myślenice, Mościska i Chrzanów.

III. Sejm zatwierdza wstawioną do preliminarza budżetu krajowego na rok 1897 pod Rubr. V. kwotę 25.000 zł. na kosztą podróży lekarzy okręgowych, tudzież subwencye dla powiatów przewidziane §. 12. ustawy z dnia 2. lutego 1891 Nr. 17 dz. u. kraj. tak dla istniejących, jak i nowo powstać mających okręgów sanitarnych w roku 1897.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

We Lwowie dnia 13. listopada 1896.

Marszałek krajowy:

S. Badeni w. r.

Sprawozdawca:

Hoszard w. r.

członek Wydziału krajowego.

Do L. W. 56.138|96.

Alegat do sprawozdania o okręgach sanitarnych na r. 1897.

W y k a z

aktywowanych okręgów sanitarnych od r. 1892 do roku 1896 włącznie.

	P o w i a t	O k r ę g	U w a g a
1	Biała	Buczkowice	
2	Bóbrka	Borynicze	
3	Bohorodeczany	Boho odczany	
4	Borszczów	Mielnica	
5	Brody	Szczurowice	wakuje
	„	Toporów	
	„	Podkamień	wakuje
6	Buczacz	Koropiec	wakuje (rozpisany konkurs)
7	Brzeżany	Narajów	
8	Chrzanów	Alwernia	
9	Cieszanów	Narol	
10	Czortków	Białobożnica	wakuje (rozpisany konkurs)
11	Dobromil	Rybotycze	
	„	Dobromil	
	„	Ustrzyki dolne	
12	Dolina	Rozniatów	
	„	Węłżyz	
13	Drohobycz	Podbuż	
	„	Schodnica	
	„	Medenice	
14	Gródek	Janów	
	„	Lubień wielki	
15	Horodenka	Obertyn	
	„	Czernelica	
16	Husiatyn	Probużna	wakuje
17	Jarosław	Pruchnik	
	„	Moszczany	
18	Jaśło	Krempna	wakuje (nominacya zwró- cona)
19	Jaworów	Wielkie Oczy	wakuje
20	Kałuż	Wojniłów	
21	Kolbuszowa	Sokołów	
22	Kołomyja	Jabłonów	
	„	Gwoździec	
	„	Peczenizyn	
23	Kossów	Zabie	
24	Lisko	Lutowiska	
	„	Baligród	
25	Lwów	Jaryczów	
26	Łańcut	Grodzisko	wakuje
27	Myślenice	Myślenice	
	„	Suńkowice	
28	Mościska	Krukienice	
	„	Sądowa Wisznia	
29	Nadwórna	Majdan średni	wakuje
	„	Mikuliczyn	wakuje
30	Nisko	Rudnik	
	„	Nisko	

	P o w i a t	O k r ę g	U w a g a
31	Nowy Targ	Krościenko	
32	„	Czarny dunajec	
33	Podhaje	Wiśniowczyk	
34	Przemyśl	Medyka	wakuje
35	Przemysłyany	Hanaczów	
	Rawa	Magierów	
	„	Niemirów	wakuje
36	Rohatyn	Lipica dolna	
37	Rzeszów	Błażowa	
	„	Głogów	wakuje (konkurs nierozstrzygn.)
38	Sambor	Łąka	
39	Sanok	Jaśliśka	wakuje
40	Sokal	Tartaków	
41	Stanisławów	Maryampol	
42	Stare miasto	Stara sól	
43	Stryj	Synowódzko wyżne	
44	Tarnobrzeg	Grębów	
45	Tarnopol	Czarniechów	wakuje (będzie obsadz. w r. 1897)
46	Tłumacz	Niżniów	
	„	Ottynia	
47	Trembowla	Strussów	
	„	Janów	
48	Turka	Borynice	
	„	Turka	
49	Wadowice	Lanckorona	
	„	Zator	
50	Zaleszczyki	Uścieczko	
51	Zbaraż	Nowe Sioło	
52	Żółkiew	Kulików	
53	Żydaczów	Żurawno	
	„	Nowe Sioło	wakuje } obsadzenie od- wakuje } łożono do roku 1897.

II. Alegat do l. 56138/96 do sprawozdania o okręgach sanitarnych na r. 1897.

Wydział krajowy
L. 39.009.

W myśl postanowień instrukcyi służbowej wydanej dla lekarzy okręgowych na zasadzie §. 14. ustawy krajowej z dnia 2. lutego 1891 nr. 17 (dz. u. i rozp. kr. nr. 83) a normującej obowiązki tychże lekarzy, wzywamy Wydział powiatowy do polecenia lekarzom okręgowym tamtejszego powiatu, ażeby z końcem każdego roku składali sprawozdania z czynności swych dokonanych w ciągu roku urzędowania. Sprawozdania te, jako mające dać pogląd na stan i postęp stosunków sanitarnych, winny zawierać odpowiedź na wszystkie szczegółowe punkta w powyższej instrukcyi od a) do z) zawarte, to jest obejmować to wszystko, co lekarz w ciągu roku w każdej gminie przydzielonej do okręgu spostrzegł, jakie poczynił kroki celem usunięcia wad i nieprawidłowości i co wykonaniem zostało w skutek jego interwencyi.

Wzywamy przytem Wydział powiatowy, ażeby wykonywał kontrolę nad należytem pełnieniem obowiązków lekarza okręgowego i w razie skonstatowania jakichkolwiek nieprawidłowości lub zaniedbywania, skutecznie takowym zapobiegał, ewentualnie zdawał o tem sprawę Wydziałowi krajowemu.

Co się tyczy pouczeń pod względem fachowo-lekarskim, spełniane one będą przy sposobności lustracyi powiatów przez c. k. krajowego referenta sanitarnego, jako też przez dwóch c. k. krajowych inspektorów sanitarnych, wreszcie przez lekarzy powiatowych.

Po otrzymaniu sprawozdań powyższych, których przedłożenie w ciągu miesiąca stycznia za okres do końca ubiegłego roku zastrzedz należy, przeszle nam Wydział powiatowy takowe dla wiadomości ewentualnie wydania potrzebnych dalszych zarządzeń.

Lwów, dnia 28. lipca 1896.

Marszałek krajowy:

S. Badeni w. r.

Chamiec w. r.

Członek Wydziału krajowego.

